

HESTHOLMABLADET

nr 4 december 2023

Nu har vi vinter!

Tidningen innehåller som vanligt en rad artiklar. Men först en varning. Vid två av mina tre senaste resor mellan Hästholmen och Vadstena har rådjur kommit utfarande vid Omberg, första gången i början av Vadstena kommun och då är det en centimeter mellan djur och bil. Andra gången strax innan kommungränsen. Båda resorna har skett dagtid, inte i skymning.

Alltså - tag det extra lugnt vid berget!

Detta Hestholmablad är årets sista innan det är dags att fira tidningens 25:e år. Det första numret kommer på 1900-talet, låt vara i dess sista skäl-vande minut. Då är tidningen 4-sidig och kopierad på kommunen på gult papper.

Snart är det nytt år och man kan undra hur det blir. Sven har skrivit en personlig miljökrönika värd att fundera över. Mer positivt är livet i förskola och fritidshem, nosarbete i gym-pallen och hurtiga vinterbadare.

Varje förmiddag träffas ett gäng hos Ulla Hermansson vid gamla bastun för ett dopp. De kallar sig Badsällskapet Vätternsniporna. De har tagit initiativ till adventsdoppet. Den som vill ansluta till de dagliga doppen kan kontakta Ulla.

På Hamnrådets senaste möte kom det upp nästan en hel sida punkter med förslag och rapporter. Till sommaren ska det finnas en ny busshållplats och Vadstena fortsätter att driva turistbyrå i hamnen.

Vi får backa ordentligt i tanken om vi ska träffa de ristare som har gjort de två klövspår på våra hållar som arkeologerna finner 3500 år senare.

I förra numret skrev vi om 24Food och möjligheten att öppna butik i Hästholmen. Arbete pågår berättar kommunens näringslivsansvarige

Nu önskas alla Hästholmabor och alla andra läsare en GOD JUL och ett så bra 2024 som det går!!!

Redaktionskommittén /
Katarina

Först i länet tack vare ett nyfynd

Nej, det gäller inte en tävling i skidskytte eller fotboll. Inte ens Världens barn där Ödeshögs kommun i år kommer tvåa i länet efter Valdemarsvik. Det gäller ett nyfynd som två arkeologer från Bohuslän gör.

De upptäcker nya hållristningar intill de tidigare i Hästholmen. Inte nog med det. Nyfyndet innehåller bland annat två klövspår. Klövspår är mycket ovanliga motiv och de första av det slaget som har påträffats i Östergötland. Dessa är dessutom ovanligt tydliga och välhuggna, säger de båda arkeologerna.

Det kan bli intressant att se hur Ödeshögs kommun nyttjar detta 3500 år gamla fynd. Just nu är våra hållristningar övertäckta för att skyddas mot vintern.

Katarina

Skiss på ny busshållplats och 3500 år gammalt hållristat klövspår

Ny busshållplats i Hästholmen

Nu är det klart. Busshållplatsen i Hästholmen kommer att flyttas från infarten till stationsplan. På så sätt får den en central placering i samhället.

Till sommaren är det meningen att arbetet ska vara klart. Orsaken till flytten är att Östgötatrafiken har beslutat om en trafikomläggning och då ställt nya krav på busshållplatsens utformning.

En "bussgata" kommer att dras fram runt parkeringsplatsen bakom Gröna golfen. Själva hållplatsen kommer att placeras på andra sidan p-platsen i anslutning till cykelvägen ner mot hamnen.

- Antalet parkeringsplatser blir desamma, men parkeringen förlängs och blir lite smalare, säger Peter Kenell, VD för Ödeshögsbostäder, som ansvarar för byggandet av busshållplatsen.

Eventuellt kommer skolbussen att använda sig av samma hållplats. - Vi ska titta på det, säger Peter, som påpekar att det har framförts önskemål om det, då det saknas belysning vid skolbussens nuvarande hållplats vid den tidigare brandstationen.

Kostnaden för den nya busshållplatsen delas mellan kommunen och regionen.

Birgitta

Höstens hamnråd i 12 punkter

I september träffas vi på Hélènes Café & Bistro, representanter för fiskehamnsföreningen, båtklubben, byalaget och hamnrestaurangen, Peter Kenell från ÖBO, kommunstyrelsens ordförande Jonas Andersson, näringslivs- och turismchef Annika Brandin och Roland Törnqvist från Modell- o Utställningsteknik.

Ett litet axplock från protokollet:

* Turistbyrån har fungerat bra i sommar. Samarbetet med Vadstena har varit lyckosamt och framåt hoppas Annika Brandin att samarbetet kan ske i större utsträckning med närliggande kommuner såsom Mjölby och Motala. Med stor sannolikhet kommer Turistbyrån även nästa år att roddas av Vadstena infocenter.

* I somras kom en provisorisk WC-skylt upp vilket underlättade mycket för turister att hitta rätt. En permanent skylt kommer att sättas upp.

* Ett förslag om att erbjuda spel för utlåning kom upp, för att få mer aktivitet för turister. Ett annat förslag är att göra ett stort schackspel på hamnplan.

* Frågan lyftes om att införa en marknadsdag eller flera i hamnen under sommarsäsongen. ÖBO ser över om det går att skriva in i stadgarna.

* Hamnstugan hyrs fortsatt ut under 2024 till samma hyresgäster som i år. Försäljningen är fortsatt pausad av Ödeshögs kommun. Det finns ett flertal motioner inskickade till kommunen med förslag om vad som ska hända med stugan, dock är ännu inget beslutat. Den har vissa renoveringsbehov som bör utföras. ÖBOs inställning är att de önskar sälja stugan för att få intäkter.

* Båtmuseum - möjligheter och omöjligheter. Roland Törnqvist, som är Vätternrummets skapare, informerade på mötet om att han fortfarande vill att samlingen som finns hos Askersunds kommun tas om hand för att den inte ska splittras och säljas ut del för del. Fortsättning följer...

* Ett nytt omklädningsrum är beställt inför säsongen 2024.

* Byalaget protesterar mot ny plastbrygga i kompositmaterial om det skulle bli aktuellt. Många medlemmar har motsatt sig detta, då de av miljöhänsyn inte vill ha plast i Vättern. Materialet är dessutom halt och svajigt och är ett tveksamt val i en så lynnig sjö. Det skulle störa den pittoreska upplevelsen. Byte av brygga ligger som tidigast i planen om två år enligt ÖBO, så tid finns att finna ett hållbart alternativ.

* Byalaget framför en önskan om att en badstege finns tillgänglig även under vintern för de som vinterbadar. Även rullstolsanpassning/ tillgänglighetsanpassning vid badplatsen bör man titta på.

* Fiskehamnsföreningen rapporterar om att det har varit en hel del råttor i hamnen och i båthusen. Alla måste hjälpas åt för att förhindra detta genom att inte mata fåglar eller lämna mat på bryggor. Fällor kommer att placeras ut i båthusen.

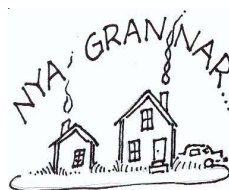
* Peter Kenell ger lägesrapport: Hamnplanen har asfalterats och målats innan säsongen. En P-automat har installerats, bänkar har ställts ut samt gräs har såtts vid stugorna. Det som kvarstår är staket/räcke vid pareringen samt träd (i krukor) som diskuteras vid budgetförhandling. Det kommer att bli mer sparsamt med investeringar i hamnen under 2024 - 25 då man dras med stora avskrivningskostnader.

Som mest har hamnen haft 21 gästbåtar vid samma tillfälle under säsongen, dock upplever man att det har varit en sämre sommar, förmodligen på grund av vädret under juli. Antalet intressenter i båtplatskön är ungefär som tidigare år.

* Förslag från båtklubben att investera i en fällbar ramp för att kunna sjösätta större båtar. ÖBO föreslår att detta ses över senare vid lägre vattenstånd, men uppskattar att ÖBO får förslag.

Nästa möte blir i april inför kommande säsong. Tyck till om ni vill att byalaget ska ta med sig någon fråga till mötet.

Camilla

Charlotte Malmborg har flyttat in i Västra Tollstad skola. Hon är bördig från Linköping, har bott i Indien, Spanien och Norge och senast i Västmanland.

En dag frågade Charlotte sig själv:

- Vilken plats i världen skulle jag helst vilja bo på?

Då svarade hon sig själv: - Vid Omberg!

I den sprillans nya fastigheten på Hamngatan 29b, huserar familjen Thor, till vardags boende i Jönköping. Mamma Pernilla, pappa Emil och döttrarna Kajsa och Irma (Irma saknas på fotot).

Huset, som är av lite ovanlig design, är inspirerat av fritidshus på västkusten. Och just ett fritidshus kommer det att bli, även om familjen planerar att vara här så mycket som möjligt. Målet är att fira julen i Hästholmen.

Emil brukar dyka vid Stora Lund, längtan till Hästholmen har funnits länge. Det är så fint här säger familjen.

Vi hälsar dem alla välkomna!

Välbesökt Öppet hus

Ett 70-tal personer besökte kommunens Öppet hus i Hästholmen i mitten av oktober.

-Vi är väldigt nöjda med arrangemanget, säger Peter Kenell, VD för Ödeshögsbostäder, som tillsammans med flera av kommunens tjänstemän och politiker mötte hästholmaborna i Hélénes Café och Bistro.

Gunnel Kellander från Hästholmens Bygdegård & Byalag hade laddat upp med många frågor.

-Jag frågade politikerna om det är aktuellt att bygga ett plus 65-boende i Hästholmen och fick till svar att det ingår i utvecklingsplanerna för samhället, berättar Gunnel.

Gunnel fick också ett positivt besked att kommunen kan bidra med medel till en hjärtstartare som kan placeras vid bygdegården. På föreningens uppdrag framförde hon också önskemål om laddstolpar i Hästholmen, en rullstolsramp vid badet och tillgång till cykelpump i hamnen.

-När det gäller badstege för vinterbadare så fick jag beskedet att en sådan är på gång, säger Gunnel, som också fick grönt ljus för att föreningen även i år får sätta upp en julgran i hamnen.

Birgitta

Minnen från sommaren i turistbyrån

Turistvärdarna tycker att det har varit jätteroligt att arbeta i hamnen i sommar och det absolut bästa har varit att träffa alla turister, lära känna Hästholmen och de lokalboende. De vill speciellt tacka Lars-Erik Lindqvist som tog med dem ut på en båttur till Rödgravels grotta i början av säsongen.

Fredrika Ernholm, Björn Oso Andersson och hjälmen i turistbyrån i hammagasinet. Foto: Camilla

Björn och Fredrika nämner också Ombergs Julsaga. De tycker, med en glimt i ögat, att kalendern borde ingå i allmänbildningen när man ska lära sig om bygden. Det var kul att träffa på den ena efter den andra av skådespelarna från julsagan!

Turistvärdarna har fått många lovord om Vätternrummet. Det har verkligen uppskattats. Besökarna har också varit på glatt humör trots det inte alltid soliga vädret. En hel del långväga gäster har besökt vår lilla hamn i sommar, bland annat från Australien, Chile, Israel, Ukraina, Kanada och många från Västeuropa. De sista veckorna var det hög procent av tyska turister.

Badtemperaturen har varit kall, till och med för att vara i Vättern. Vid midsommar var det som varmest med 21°C. Kallaste dagen bjöd enbart på 11 °C men de allra flesta dagar har tempen legat kring 15 °C. En riktigt "bad temp" som det stod på skylten.

Sommarens besöksrekord är 292 personer under en dag, på Kräftans Dag den 5 augusti. Totalt kom 6500 besökare under säsongen från 17 olika länder. Lisa, turistkollega från Vadstena Infocenter, berättar att besöksstatistiken ser betydligt bättre ut i Hästholmen än i Vadstena.

Det blev stort engagemang på Instagram i sommar då Visit Ödeshög utlyste en tävling "Vad ska replikan av tungdykarhjälmerna heta?" Efter många förslag, deltagningar och en rafflande final vann det finurliga namnet Seagrid, påhittat av Bettina Johansson, tätt följd av Hjälmar.

Vi tackar Alina, Björn och Fredrika för denna sommar!

Camilla

Vätternsnipornas Advents dopp

Många skulle nog tycka att det verkar helt galet att kliva i vattnet i Hästholmen i början av december när temperaturen ute är -4. Men det finns de som gör det!

Söndag den 3 december beskådade jag denna "galenskap" vid hamnen i Hästholmen. Iförda rödvita mössor bytte de om till badkläder och klev sedan i, en efter en. De låg inte i många minuter. Jag skulle gissa på högst en ...

Den här är tredje året som detta självmordsliknande beteende äger rum. Många av deltagarna bor i Hästholmen. Men andra är lite längre ifrån, till exempel Vadstena och Heda. Varför gör man då detta? De jag frågade menade att det ger ett inre lugn, en lugn andhämtning.

Sven

Hundarna sportar i Västra Tollstads gympahall

En kväll i veckan ses fyra tjejer i Västra Tollstad gympahall med sina hundar för att öva på Nose Work. De startade i höstas efter att Lotta Zackrisson och Zara Skoglund hade gått en fortsättningskurs hos Ödeshögs kennelklubb och fick lust att öva vidare hemma i Hästholmen.

Nose work är en hundsport där hunden nosar efter en doft man har lagt ut. Det finns tre dofter, eukalyptus som man startar med, lagerblad och lavendel. Man droppar doften till exempel på toppen av en tops och lägger den i en liten behållare och gömmer den.

Det går också att tävla. Då måste hundarna först göra ett doftprov för att kvalificera sig för tävling. Alla hundraser kan köra nosework. Huvudsaken är att de kan använda nosen. Raserna som just nu tränar är: Strävårig tax, Gordonsetter, Groenendael, Whippet, Silken Windhound och Cavalier spaniel.

Ju fler man är, ju svårare är det att träna konstruktivt och lugnt. I Hästholmen finns det plats för någon enstaka till. Den som vill ägna sig åt sporten och känner att det skulle vara kul att vara med och träna en dag i veckan är välkommen att kontakta Lotta via Facebook. Camilla

Till höger Lotta Zackrisson i omklädningsrummet med hundarna Balthazar och Vitas.

Stor risk för en miljökatastrof - om vi inte ...

När jag skriver detta i början av november är tillvaron ganska dyster. Det regnar och regnar och regnar. Och mörknar allt mer.

Men det är inte det enda som är dystert. Till mörkret skall läggas de pågående krigen i Ukraina och i Mellanöstern. Och upprustningen av försvaret i Sverige handlar om risken för krig.

Det mest förfärliga är dock hotet från den globala uppvärmningen och därmed sammanhängande sjätte utdöendet av arter på jorden. Tecknen på att uppvärmningen pågår blir allt tydligare: översvämningar, orkaner, stora bränder och polaris som smälter. Samt att den, som vi trodde permanenta djupfrysningen på tundran, nu smälter allt mer. Då frigörs stora mängder metan, en gas som är 25 gånger starkare än koldioxid som växthusgas.

I Sverige har temperaturen ökat med 1,9 grader sedan slutet av 1800-talet. De riktigt kalla vinterdagarna kan bli ett minne blott.

Vid det globala mötet i Paris år 2015 kom man överens om att ökningen på jorden skulle begränsas till 1,5 grader till år 2100, räknat från den förindustriella tiden.

Naturvårdsverket bedömer att Sverige inte kommer att uppnå etappmålen för 2030 och 2040 med det sätt på vilket man nu arbetar. Det beror bland annat på om man gör en stor sänkning av reduktionsplikten, det vill säga om inblandningen av biodrivmedel i bensin och diesel minskas.

Om vi inte når de uppsatta målet att begränsa den globala uppvärmningen till 1,5 grader står vi inför en akut risk för en katastrof. OM jordens uppvärmning stiger med 2 grader skulle havsytan stiga med 50 meter och vi riskerar att planeten blir obebodlig.

Men det finns fortfarande en chans att klara detta. Varje tiondels grad vi lyckas bromsa uppvärmningen minskar påverkan på naturen och oss människor. Hur kan DU bidra?
Sven

**När du vill hyra bygdegården
ring Gunnel Kellander
070 322 30 24**

Vi samarbetar med

Återvinningen igen ...

Nej, återvinningen kan inte flytta till Mackaplan som kommunen hade hoppats på. Länsstyrelsen upphäver kommunens bygglov för att uppföra en återvinningsstation vid Qstartomten. Detta sedan grannarna har överklagat kommunens beslut. Länsstyrelsen har inte tagit ställning till de specifika klagomålen, utan konstaterar att det inte är förenligt med detaljplanen att förlägga en återvinning till Mackaplan.

Det är företaget FTI (Förpacknings- och tidningsinsamlingen) som står bakom bygglovsansökan. De ansvarar idag för återvinningen vid stationsområdet. Kommunen hade helst velat se en lösning där återvinningen flyttar till Mackaplan eftersom området vid gamla stationsplan kan komma att bebyggas med fler bostäder. Nu ska dessutom en ny busshållplats anläggas där.

Vad kommer att hända nu?

-Ja, tills vidare får återvinningen vara kvar där den är idag", säger Otto Jesmin, kommunens nye samhällsbyggnadschef, som ännu inte hunnit sätta sig in i frågan. På sikt kan det bli fråga om att titta efter andra lösningar. Vid årsskiftet införs en ny lag som innebär att kommunerna får ansvaret för återvinningen.

Tanken är att återvinningen i framtiden ska ske mer hushållsnära, så att man kan sortera soporna hemma och slänga dem i soptunnor, som är utrustade med flera fack. Det finns ännu ingen plan för när detta ska införas i Ödeshögs kommun. Birgitta

Anslagstavlan

En ny anslagstavla kommer att sättas upp vid stationsplan i anslutning till den nya busshållplatsen.

- Vi har ansökt om bygglov för att sätta upp den där, så den bör komma på plats inom kort, säger Peter Kenell, VD för Ödeshögsbostäder, som ansvarar för arbetet.

Det var Camilla Linusson, som skickade in ett medborgarförslag om att uppföra anslagstavlor i kommunen på flera platser, bland annat i Hästholmen.

- Jag tycker att det är en demokratifråga att det finns möjlighet för enskilda och föreningar att fritt annonsera om vad som är på gång, säger Camilla, som fick gehör för sitt medborgarförslag hos politikerna.

I Hästholmen fanns tidigare en anslagstavla i hamnen, som revs i samband med att badplatsen byggdes ut och Hamngatan fick en ny sträckning.

- Jag hade helst sett att den nya anslagstavlan sattes upp i hamnen, där många rör sig på sommaren. Där skulle den fylla sin funktion bättre, säger Camilla. Birgitta

Byalagshjälpen fortsätter

Tredje gången gillt!

Ödeshögs tredje regnbågsvecka genomfördes i oktober, även denna gång ett samarbete mellan Ödeshögs församling, Saga Kulturhus och Hästholmens Bygdegård.

Mycket har utvecklats sedan vi arrangerade Ödeshögs första Pride 2019. Då fick vi många negativa reaktioner, men denna tredje gång har det bara hörts positiva tankar. Förutom att de två regnbågsflaggorna utanför kommunhuset bara fick sitta uppe en endaste dag innan de slets ner, brändes och blev liggande i en sorglig hög i regnet...

Men! Politiken är nu med oss och under invigningen på Saga så sade Barn- och utbildningsnämndens ordförande Teodor Johansson (M) och ledamot Catarina Johansson (C) att den nya majoriteten ska verka för att kommunen framöver ska stå som "paraply" över kommande Prideveckor! Precis det vi önskat hela tiden!

I bygdegården invigdes de pampiga tavlorna av Elisabeth Ohlson: "Samariten" och "Skapelsen", som är utlånade på långlån av konstsamlaren Anette Edlund från Huskvarna. Vi är så tacksamma!

På lördagen bjöds det på lesbisk fika, där Lesbisk Plats berättade om sitt arbete för hbtq-mötesplatser för ungdomar på landsbygd.

TIPS! Om någon är intresserad av att starta en mötesplats eller arrangera en aktivitet så finns det pengar att söka.

Shabnam Ó Cleirigh körde Pride Dungeons and Dragons med ett engagerat gäng deltagare och kvällen avslutades med musik och poesi under KnytPoesi Rainbow! Under båda dagarna ramades verksamheten in av lokala konstnärer som smyckade bygdegården färgglatt under "Konstsalong Din Nästa".

Helgen avslutades med ljusparad från Undergången till en väldigt vackert upplyst Västra Tollstad kyrka, där det hölls regnbågsmässa. Camilla

Catarina Johansson och Teodor Johansson löser upp regnbågsknuten. Foto: Camilla

Barn ger glädje!

Det är en bitande kall vinterdag. Barnen på Ellen Keys förskola är välklädda men kinder och näsor lyser röda. En flicka samlar snö i en hink, som hon sedan håller i backen så att hennes kompisar kan åka pulka.

- Jag är en snökanon, säger hon.

Två pojkar gräver en grop i samma kulle.

- Vi gräver en gruva, säger den äldre av dem.

Den här terminen har barnsammansättningen sett annorlunda ut, det är väldigt många yngre barn. Förskolan är därför uppdelad i två "avdelningar", en för de yngre och en för de äldre. Men de interagerar mycket över avdelningarna då det finns många positiva aspekter med åldersblandning.

Terminens huvudsakliga inriktning är språkutveckling. De äldre arbetar med Bornholmsmodellen, har högläsning minst en bok om dagen, använder bildstöd och teckenkommunikation. De yngre utgår från Babblarna. Varje Babblare har ett tema, Bobbo med motorik och rytmik och Bibbi med matematik och teknik.

Susanne Kilander susar nerför backen.

-Det är ett väldigt roligt jobb, säger pedagogerna Madeleine, Jennifer och Felicia i kör.

-Ingen dag är den andra lik, säger Madde. Största behållningen är alla relationer till vårdnadshavare och elever.

- Barn ger glädje! säger Felicia.

När jag lämnar gården är vinterleken i full gång. Pedagogerna Susanne Kilander från Rogslösa som alldeles nyss har börjat jobba i Hästholmen hoppar på en pulka och susar nerför backen till barnens förtjusning.

Camilla

Kommunen har en julkalender med tema hållbarhet. Tips om hållbara julklappar, resurssnålt julpyssel och matsvinnsminskande recept utlovas

Hästholmabladet ges ut av Hästholmens Bygdegård & Byalag och trycks hos ABF

Bladets adress: Hestholmabladet c/o Ljungholm, Tägnegatan 6, 599 93 Hästholmen

Öringsafari vid Ålebäcken

...eller Ålebäcken som den hette från början. Den döptes nämligen efter de många alar som växer där. Det är ett av många fakta som Gebbe Björkman berättar på sin guidning.

Örka tolv personer sluter upp vid parkeringen i mörkret och kylan. Först berättar Gebbe om inlandsisen och om de ädelfiskar som "råkade" bli kvar, bland annat öringen. Öringens namn härrör från det gammalsvenska ordet ör, som betyder grus.

Från det att öringen är cirka 5 - 7 år är den könsmogen och simmar upp i bäcken för att lägga sin rom i gruset. Sedan ligger rommen där och utvecklas fram till våren, då den kläcks. Öringynglen bor kvar i bäcken 3 - 4 år och göder upp sig med kräftdjur och mygglarver innan den beger sig ut i Vättern.

Alla öringar som man kan se i Ålebäcken är födda just där. Öringarna går nämligen alltid upp och leker i exakt samma bäck som de föddes i. De känner igen "hemmalukten".

Vi beger oss ner till bäcken och det är ett äventyr i sig i den halkiga geggamojan. Men det går bra! Först får vi syn på en stackars öring som är täckt av svamp och inte alls mår bra. Men den ligger relativt still så att vi kan studera den på nära håll.

Efter mycket lysande och utforskande lyckas vi hitta fyra-fem fiskar till som till vår glädje är friska och kvicka. I år är det extra svårt att se något eftersom vattennivån är hög. Så vi är väldigt nöjda och glada när vi går mot bilarna och tackar varandra och speciellt Gebbe för den gemensamma upplevelsen och allt vi har fått lära oss!

Camilla

Hej alla Hästholmens föräldrar!

Vad tror ni om att starta en föräldragrupp, där ni tillsammans kan fundera och planera hur man kan göra Hästholmens bygdegård till en attraktiv mötesplats för bygdens barn och ungdomar? Kanske ordna spelkvällar? Kreativt skapande? Filmvisning? Bakning? Scenverksamhet?

Om ni hjälper till med bemanning, så står vi för lokal. Kanske ha öppet någon gång i veckan eller någon gång i månaden? Allt efter intresse och vilka idéer som föds.

Tanken är att det ska vara öppet för alla barn som önskar vara med, alltså inga slutna grupper. Ungefär som en fritidsgård, fast riktad även till yngre barn. Låter det som en intressant idé? I sådana fall bjuder vi gärna in er till ett möte för att diskutera upplägget.

Kontakta Camilla: 070-388 73 62 eller Gunnel: 070-322 30 24

JULKLAPPSTIPS via bygdegården kan du köpa Lotta Mejsholms bok

"ÅNGAREN PER BRAHE - till 100-årsminnet av bärgningen och de människor som gjorde den möjlig"

Boken kostar 170 kr. Kontakta Camilla 070-388 73 62

Allt sker i bygdegården om inte annat sägs

December

Tisdag 19 december kl 18 - 18.45 Stationsvägen

Extra festligt Jul-Reko med provsmakning.

Bygdegården serverar varm glögg från Brunneby

I Januari repareras Bygdegården

Februari

Lördag 3 februari kl 18

Medlemsfest i den nyrenoverade bygdegården!

Underhållning av bandet Kollektivet 66.

Det blir någon form av knytkalas, medlemmar får information via mail. Info också på hemsidan.

Fri entré! Medlemskap går att lösa vid entrén.

Söndag 4 februari kl 16, Västra Tollstad kyrka

Gudstjänst på Kyndelsmässodagen: Barn och stjärnor

Onsdag 7 februari kl 18.30, Hållbara Hästholmen

**Föredrag av Carina Gustavsson, Urbergsgruppen
Grenna-Norra Kärr**

Entré 50 kr, inklusive soppa och eftersamtal

Lördag 24 februari kl 19 **Premiär!**

Trassel av Ray Cooney med Grävlingarna

Häng med till Grand Hotell och se hur sekreterare Göta försöker få ordning på trånande politiker, giriga kypare, dansande lik och upprörda äkta makar.

En fars i två akter, 3 rätters middag med god mat, öl, vin och annan dryck kan köpas på plats, anmäl eventuella allergier vid bokningen.

Biljetter 200 kr, köps på ICA Ödeshög från 8 januari eller Stephan Redman: 070-713 90 79. Se även sidan 9.

Världens barn

I årets insamling till Världens barn kommer invånarna i Ödeshög på en hedrande niondeplats i Sverige. I länet är vi tvåa efter Valdemarsvik. Bynn-bössan samlade in 2100 kronor - sedan starten för tre år sedan 35.753 kronor.

Det går fortfarande att skänka pengar till barnen.

Mars

1, 2, 8 och 9 mars kl 19

Grävlingarna: Trassel För info, se vänster spalt

Onsdag 13 mars kl 18.30

Hållbara Hästholmen Filmvisning och föredrag -

Helena Broms berättar om visionen för

Omställning Ödeshög

Vi visar filmen "Avtryck" av Mattias Olsson, som gör nedslag på 13 platser i landet där projekt drivs av personer som gör skillnad.

Vad kan en människa göra? Vad kan en grupp människor göra? Vad vill vi lämna efter oss?

Entré 50 kr inklusive soppa och eftersamtal.

Lördag 16 mars kl 16 **Premiär!**

Östgötateatern - Rut och Ragnar,

en pjäs av Kristina Lugn

Ska vi skiljas? Ragnar frågar med darr på rösten och Rut jublar över all denna lycka.

Äntligen ska hon bli fri igen och slippa vara hopsydd och reducerad till en hälft, om än en äkta. En sista skilsmäsoförhandling återstår, ett sista gräl, en sista pardans före ensamheten...

Akt 2 består av ett diktprogram med en djupdykning i Kristina Lughs texter.

Ca 2 timmar, inklusive paus.

I pausen serveras fika. Biljettpris 150 kr.

Söndag 24 mars kl 15

Årsmöte Hästholmens Bygdegård & Byalag

Alla medlemmar är välkomna! Vi bjuder på fika!

Vad händer med det nerbrunna Sverkers Hus?

Carina Folkesson som driver företaget "Grön Lycka Cosmetics AB" berättar att det går framåt med uppbyggnaden efter branden. Bygglov är sökt och bör inte dröja alltför länge. Byte av tak pågår, liksom arbete med den del som ska bevaras.

På min fråga om vad som ska produceras och säljas berättar Carina:

- Här ska tillverkas produkter för hårvård, kroppsvård etcetera. Redan nu säljer jag till många. Det vi tillverkar är naturliga och hållbara produkter från växtriket.

När tror du det kan stå klart?

- Tillverkningsdelen bör vara klar till kommande sommar. Den övriga delen vågar jag inte säga något om ännu. Men troligen blir det en butik också.

Vill du veta mer om hur företaget arbetar kan du gå in på hemsidan gronlycka.se.

Sven

NYA HÄNDELSE på bygdegårdens anslagstavla vid Mackaplan eller på hemsidan!
Skriv "Hästholmens Bygdegård" i Googles sökfält så kommer den.

Nu renoveras bygdegården

Gunnel Kellander samordnar arbetet med renoveringen Foto: Birgitta

Nu är renoveringen av Hästholmens bygdegård igång. Taket ska läggas om, köket förbättras, toaletter tillgänglighetsanpassas och en ny hörslinga installeras. Även den utvändiga entrén kommer att fräschas upp. En ny luftvärmepump har kopplats till det vattenburna värmesystemet, vilket kommer att ge en jämnare och behagligare värma och dessutom lägre uppvärmningskostnader.

Taket läggs om för att det är dåligt och för att förbereda för en framtida solcellsanläggning.

-Vi vill skapa en klimatsmart och hållbar bygdegård för alla, förklarar Gunnel Kellander, samordnare för bygget.

Renoveringen kostar cirka 1,6 miljoner kronor. Boverket står för 50 procent av kostnaden och kommunen för cirka 30 procent. Resten får föreningen bekosta. Byggföretaget Peab vann anbudsgivningen och gör det mesta av jobbet. Men en del jobb får styrelsen göra själv.

-Vi ska bland annat måla väggarna i köket, hallen och kapprummet, berättar Gunnel.

Arbetet beräknas vara klart i mitten av januari och lördagen den 3 februari blir det stor invigningsfest för både gamla och nya medlemmar.

Birgitta

Konsertprogram

Den 5 oktober firas att Stig Dagerman skulle ha fyllt 100 år. I hans födelsekommun Älvkarleby invigs Stig Dagermanparken och konstnären Knutte Westers skulptur. Dottern Lo kommer med en bok och i bygdegården är det konsert med Dagermantexter, de flesta har sitt ursprung i en Dagsedel, tonsatta av Hawkey Franzén.

På golvet nedanför scenen sitter Hawkey och de två musikbröderna Tony och Thomas Felix. Alla tre spelar gitarr och Hawkey sjunger alla låtar. Kvällens berättare är den suveräna musikterapeuten Inger Kroon. Hon läser mellantexterna fint och levande.

Stig och hans texter är fortfarande angelägna och ser ut att vara så även framöver. Fortfarande svälter barn och far illa. Fortfarande är konsertprogrammet "Ge oss ett annat namn" aktuellt och viktigt.

Katarina

Rödingen besöker Kungsgården

Ett gäng spralliga, nyfikna barn invaderade Alvastra Kungsgård!

Thomas och Åsa Orrenius tog välkomnande emot och paret berättade lite om gården. Vi fick veta att det bor 18 000 hönor här och att varje höna värper nästan ett ägg om dagen. Äggen vi äter på Rödingen och i övrig kommunal verksamhet kommer från Alvastra.

Sedan fick vi gå och titta på stora jordbruksmaskiner. Ett barn imponerade genom att veta vad alla de olika maskinerna hette och vad de används till. Orrenius berättade att de odlar vete, havre, åkerböna, raps och korn, mestadels till djurfoder.

Nästa anhalt var hönsen, som sprang och gömde sig när barnen kom. Tupparna däremot var lite tuffare och tuppade upp sig. Det var matdags för hönsen och det hördes och syntes när maten kom genom en stor slang. Första måltiden serveras redan klockan 03.00 till de morgonpigga hönsen.

I kostallet var det för tillfället bara kalvar, de andra korna var fortfarande ute på bete i det härliga höstvädret. Bland annat de som vi brukar möta vid Ålebäcken.

Som avslutning fick vi plocka hur många Bergamottpäron vi ville och barnen fyllde sina ryggsäckar så att de knappt kunde gå!

Det sista Thomas sa innan fritids lämnade var:

- Nu måste jag nog sova lite middag!

Att byta yrke från lantbrukare till barnpedagog verkar inte vara något för honom...
Camilla

Åsa och Thomas fick ett stort och varmt tack för att Rödingen fick komma på ett spännande och lärorikt besök.

Snart blir det teater

Det är dags för årets Grävling. I slutet av februari blir det premiär på engelsmannen Ray Cooneys fars Trassel. Repetitionerna är i full gång och jag träffar Shabnam Ó Cleirigh före en torsdagsrepetition.

Årets föreställning är en hotellfars i två akter. Den handlar om makar som tittar utanför äktenskapet, som Shabnam uttrycker det. Pjäsen har inte mycket spring i dörrar, men däremot smita ut genom fönster. På scenen ska det bli ett specialbyggt fönster som Shabnam har varit på Bolist för att få hjälp med.

Huvudrollerna spelas av Markus Redman och Camilla Svahn, Marcus är ministern Petra och Camilla är sekreteraren Göta. Det är huller om buller med könen, säger Shabnam. Pjäsen utspelar sig i nutid. Det betyder bland annat att det inte är så många klädesplagg att sy, påpekar Shabnam och jämför med fjolåret då hon syr mycket.

Föreställningens enda musik är avslutningssången men den framförs å andra sidan fyrstämigt. Förrätt och varmrätt serveras före föreställningen och efterrätten i aftonens enda paus. Kvällen är kortare än i fjol. Minst femton personer agerar på scenen, i köket och i garderoben. Lasse Frisk regisserar och dessutom finns det scenbyggare.

Repetitionerna sker fortfarande med manus i handen. Skådespelarna, 10 till antalet, är Tom Adolfsson, John Cederqvist, Daire och Shabnam Ó Cleirigh, Gunnel och Lukas Frisk, Helen Låks, David Nordholm, Markus Redman och Camilla Svahn. Gunnel, Marcus och Camilla har spelat pjäsen tidigare, nämligen år 2008.

Varför är du med och spelar hos Grävlingarna?

- Teater är det bästa som finns i hela världen, svarar Shabnam och ler lyckligt.

Katarina

Framtiden är oviss för hamnstugan

Hästholmens Bygdegård & Byalag vill att hamnstugan ska bevaras och att kommunen ska q-märka den kulturhistoriskt intressanta fastigheten. De menar att hamnstugan hör ihop med hamnens historia. Då får den inte rivas eller förvanskas.

Planerna på en försäljningen av hamnstugan har pausats, men Ödeshögsbolaget, som äger hamnstugan menar att man inte kan dra ut på frågan hur länge som helst.

- Som det är nu står huset och förfaller, säger Peter Kenell, VD för ÖBO. Han tycker att politikerna måste bestämma sig för vad som ska ske med hamnstugan.

För Ödeshögsbostäder representerar hamnstugan ett värde på flera miljoner, om fastigheten skulle säljas.

Birgitta

Vi välkomnar
nya Hästholmabor
Videgatan 3:

Carin Saxin och Erik Kulojärvi

En julhälsning från OMBERGS lilla KATTHOTELL

Omberg, Skogslyckan, 599 93 Ödeshög
Tel 070 53 43 891
E:mail: kgronvall@gmail.com

Stort tack för den här säsongen!
Hästholmens Västergård

OMBERGS TURISTHOTELL

BERGET ★ SKOGEN ★ SLÄTTEN ★ VÄTTERN

Vi önskar er alla en riktigt
God Jul och ett Gott nytt år!

Vi ser fram emot att få se er som
våra gäster här igen
fr o m den 8 januari 2024.

Marcus & Pernilla
Jonas & Linda
med personal

Telefon: 0144-330 02

www.ombergsturisthotell.com

När du vill ha mat kom till REKO på
Stationsvägen alla udda veckors
tisdag kl 18 - 18.30

Varmt tack till er alla underbara kunder under år 2023. Nu ser vi fram mot ett fint 2024. Välkomna till Hamngatan 18 ! Jag öppnar affären igen första lördag-söndag i april.

Önskar alla en riktigt
God Jul och Gott Nytt År
Phoebe

Vid behov av presenter och dylikt utanför öppettiderna kontakta mig på 0735 36 46 12
pasehlin@hotmail.com

Näfstad loge

God Jul från oss på Näfsta loge.
Välkommen igen till påsk!

31:ans Glass & Kök

God Jul

önskar Carolina & Håkan

FÖRLÄNG SOMMAREN MED EN INGLASNING

Minimax tillverkar måttanpassade inglasningar
För altaner och balkonger. En måttanpassad inglasning
ger alltid bästa passform och resultat.

Vi erbjuder kundunika lösningar, kulörer och glas.

Våra inglasningar är helt underhållsfria och vi lämnar
Givetvis garanti på både material och montage.

MINIMAX
INGLASNINGAR

Kontakta oss för diskussion om dina drömmar!

070-577 77 87 – info@minimaxinglasningar.se

Hamngatan 31, Hästholmen

God jul & Gott nytt år!

Vi på Göta Förvaltning & Göta Stenhus
önskar er en God jul och Gott nytt år!

Intresserad av bostad i Mjölby med
omnejd? Kontakta oss på 0142-136 60

atr

Välkomna till
Grävlingarnas TRASSEL
i Hästholmens bygdegård!
Premiär den 24 februari
Se sidorna 7 och 9

Designish.nu

070-633 16 21

Möbler & färg för personliga hem

Ni hittar mig i Öninge, Ödeshög

13

Tack för 2023!
En riktigt God Jul och ett Gott Nytt ÅR
önskar vi på Alvastra Kungsgård!
Öppet alla dagar kl 8 - 20

Bli gärna medlem
100 kr BG 196-7157 Swish 123 694 80 87
Meddela din mejladress
Vi önskar alla medlemmar
God Jul och Gott Nytt År.

Vi välkomnar alla nya Vättern-vänner
att bli medlem nummer 2000!

Om du redan är medlem – värva en ny!

[https://www.aktionraddavattern.se/
medlemskap-stod/](https://www.aktionraddavattern.se/medlemskap-stod/)

God jul önskar Omma Padel.
Hos oss spelar du Padel och
Touchtennis för 20 kr/h med årskort.
Vi har allt du behöver och stänger
bara vid snö på banan.
Under 2024 blir vi ett kafferosteri!
ommapadel.se

Hamnrestaurangen
Hélènes Café & Bistro

Vi vill önska God Jul och
ett riktigt Gott Nytt År!

Vi öppnar åter till påsk med en
riktig påskbuffé!
Hélène och Håkan

Vi tackar alla för i år
och önskar en riktigt
God Jul & Gott Nytt År!
I samband med julhelgen
tar vi ledigt och öppnar
åter den 9:e februari.

Susan och Sverker
med personal

GOD HELG!

Bli gärna medlem i
Ellen Key-sällskapet
Du får vår årsskrift och
info om våra kulturkvällar.

Avgiften är 150 kr för enskild och
200 kr för samboende par.
BG 5244-8438 eller swish 123 245
8966. Fyll i namn och adress.

ellenkeysallskapet.se

Ellen Keys Strand